

Nr. reg. 16752/02.07.2021

Către,

Ministerul Culturii

În atenția domnului Bogdan Gheorghiu – Ministrul Culturii

În atenția doamnei Iulia Popovici – Secretar de Stat

Stimate domnule Ministru,

Stimată doamnă Secretar de Stat,

Subscrisa ASOCIAȚIA CENTRUL ROMÂN PENTRU ADMINISTRAREA DREPTURILOR ARTIȘTILOR INTERPREȚI - **CREDIDAM**, cu sediul în str. C.A. Rosetti nr. 34, sect. 2 București, tel. 021.307.92.00, fax 021.318.58.13, e-mail office@credidam.ro, înființată prin H.J.207/1996 pronunțată de Judecătoria Sector 1 București, C.I.F. RO9089320, reprezentată legal prin director executiv Ștefan Gheorghiu,

Referitor la:

“Forma actualizată a proiectului de lege, refăcut cu luarea în considerare a propunerilor, compatibile cu textul directivei și cu sensul general al proiectului, primite în perioada de consultare publică și cu ocazia dezbaterii publice a proiectului” (fișierele atașate la <http://www.cultura.ro/proiect-de-lege-12>),

Vă mulțumim pentru analiza observațiilor/propunerilor formulate de subscrisa.

1. Considerăm totuși faptul că transpunerea directivei UE nr. 790/2019, inclusiv potrivit acestei *forme actualizate*, nu va asigura protejarea artiștilor interpreți sau executanți și, implicit, nu va permite ca aceștia să beneficieze de **remunerațiile adecvate și proporționale** la care face, de fapt, referire această directivă.

Reiterăm și ne menținem punctul de vedere cu privire la transpunerea Directivei UE nr. 790/2019/în speță articolul 18 (comunicat în repetate rânduri, cu diverse ocazii, și prin corespondența anterioară purtată pe această temă), transpunere care trebuie să cuprindă obligatoriu următoarele elemente:

1. drept la remunerație echitabilă care nu poate face obiectul unei renunțări de către artiștii interpreți pentru utilizarea prestațiilor ce le aparțin în mediul online,

2. remunerație achitată de platformele online (de exemplu, Netflix, Spotify, Youtube, etc).

3. remunerația va fi gestionată și colectată de către organismele de gestiune colectivă (prin gestiune colectivă obligatorie).

Considerăm că introducerea unui astfel de mecanism complementar¹ este absolut necesară pentru implementarea eficientă a prevederilor directivei în sensul protejării drepturilor artiștilor interpreți, ținând cont și de faptul că o transpunere întocmai a prevederilor directivei nu va fi suficientă în atingerea acestui scop.

Pentru a implementa Articolul 18, în special în ceea ce privește remunerația adecvată și proporțională pentru utilizări la cerere, este necesară introducerea unui drept la remunerație pentru punerea la dispoziție la cerere pentru artiștii interpreți sau executanți, plătit de platformele online și sub rezerva gestiunii colective obligatorii, complementar oricăror aranjamente contractuale care s-ar putea, altfel, aplica.

În scopul introducerii acestui drept complementar, ar trebui să fie orientativă următoarea formulare:

PROPUNEREA CREDIDAM

“În cazul în care un artist interpret sau executant a transferat sau a atribuit dreptul exclusiv de punere la dispoziție și, independent de orice condiții convenite pentru respectivul transfer sau atribuire, artistul interpret sau executant va avea dreptul să obțină o remunerație echitabilă plătită de către utilizator pentru punerea la dispoziție către public a interpretării sale fixate. Dreptul artistului interpret sau executant de a obține o remunerație echitabilă pentru punerea la dispoziția publicului a interpretărilor sale nu poate face obiectul unei renunțări și este colectat și gestionat de către organismele de gestiune colectivă a artiștilor interpreți sau executanți”.

În situația în care artiștii interpreți sau executanți își transferă sau cesionează dreptul exclusiv de punere la dispoziție către producător – fie prin negociere individuală, fie colectiv – aceștia trebuie să își păstreze dreptul de a primi remunerație echitabilă, atât timp cât prestațiile artistice ale acestora sunt protejate, fiind separate de orice acorduri contractuale convenite pentru transferul sau cesiunea respectivă.

Remunerația echitabilă propusă stabilește un nou mecanism, bine adaptat la mediul online. Acesta creează un echilibru nou, mai corect, care nu se suprapune peste cadrul actual. În situația limitată în care artiștii interpreți sau executanți primesc plăți de redevențe, ulterior transferului dreptului exclusiv al acestora, mecanismul propus va reprezenta un canal de remunerare complementară. Întrucât plata redevenței este efectuată în mod tipic de către producător, remunerația echitabilă este achitată de către utilizator.

Prevederea potrivit căreia “fără să reprezinte regula, plata unei sume forfetare poate constitui o remunerare proporțională” nu va produce nicio schimbare în practicile din mediul online.

¹ drept la remunerație echitabilă, complementar și la care nu se poate renunța, poate fi interpretat ca fiind un asemenea „mecanism”.

În continuare, asigurarea artiștilor interpreți sau executanți că vor deține mai multe informații despre contractele pe care le semnează și despre utilizările înregistrărilor acestora de către producător nu îmbunătățește contractul în sine, iar despre posibilitatea de a solicita producătorului o remunerație suplimentară dacă înregistrările acestora au succes, nu este greu de anticipat că, în practică, orice asemenea revendicare are șanse mari de a conduce la un litigiu.

În susținerea observațiilor noastre, atașăm lucrarea publicată² de Raquel **Xalabarder**, profesor la Universitatea Oberta de Catalunya (UOC) și expert respectat în domeniu, prin care încurajează statele membre să introducă în legislațiile naționale dreptul la remunerație echitabilă la care nu se poate renunța și explică de ce o transpunere textuală a principiului de la art. 18 nu este de ajuns (65 pagini).

2. Referitor la transpunerea Directivei UE nr. 789/2019, ne menținem, de asemenea propunerea, respectiv:

Propunerea CREDIDAM: introducerea unui nou drept patrimonial exclusiv – retransmisia programelor de radio și televiziune, de care dispune artistul interpret sau executant³.

În speranța că observațiile CREDIDAM vor fi avute în vedere,

Cu deosebită considerație,

Ștefan Gheorghiu
director executiv

² „Principiul Remunerației adecvate și proporționale de la art.18 din directiva Piața unică digitală: Câteva idei pentru implementarea ei națională”.

³ Pentru motivele detaliate pe larg în adresa CREDIDAM nr.13279/10.05.2021.